

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-95/20-J

Název	Základní škola Světlá nad Sázavou, Komenského 234, příspěvková organizace
Sídlo	Komenského 234, 582 91 Světlá nad Sázavou
E-mail	zskomenskeho@hbnet.cz
IČ	75 017 059
Identifikátor	600 086 755
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PhDr. Jana Myslivcová
Zřizovatel	Město Světlá nad Sázavou
Místo inspekční činnosti	Komenského 234 a Jelenova 30, Světlá nad Sázavou
Termín inspekční činnosti	28. 1. – 3. 2. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Získávání a analyzování informací o vzdělávání žáků a činnosti školy a sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného podle školních vzdělávacích programů v souladu s § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola Světlá nad Sázavou, Komenského 234, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školního klubu. V době konání inspekční činnosti se v základní škole v 15 třídách vzdělávalo 285 žáků, v tom ve třídě zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona 11 žáků. Ve zbývajících třídách bylo 52 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a čtyři žáci s odlišným mateřským jazykem. Škola poskytuje individuální vzdělávání dvěma žákům. Zájmové vzdělávání navštěvuje ve dvou odděleních školní družiny 50 žáků a ve školním klubu 25 žáků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy se při řízení opírá o reálně stanovené koncepční cíle. Jejich naplňování je vzájemně provázané, část z nich se již podařilo splnit (např. zřízení učeben fyziky a cizích jazyků, angažování rodilého mluvčího a rozšířená výuka anglického jazyka). Některé se dílčími kroky postupně daří naplňovat (např. kolegiální podpora pedagogů, inkluzivní vzdělávání, vzájemná spolupráce obou stupňů školy a zapojení do projektů). Ředitelka je úspěšná při vyhledávání a využívání dalších forem financování. Aktuálně je škola zapojena v několika grantech, získává i sponzorské dary.

Část řídicích kompetencí ředitelka účelně delegovala na další pracovníky. Nastavený systém pravidelných společných porad vedení je funkční. Jako poradní orgán jsou pravidelně využívána jednání pedagogické rady. Kontrolní činnost je promyšleně plánována s cílem sledovat práci a chování žáků a výuku učitelů během vybraného souvislého časového úseku. Z hospitační činnosti jsou sice vyvozovány souhrnné závěry a jsou zařazeny na jednání pedagogické rady, chybí však stanovení více účinného dalšího postupu v oblasti realizace efektivních výchovných a vzdělávacích strategií.

Průběžně je účelně naplňován plán evaluace (např. hospitační činnost, srovnávací testy, dotazníky žákům i zákonným zástupcům, výstupy školské rady a výboru sdružení rodičů a přátel školy). Velmi pozitivně se projevuje promyšlené provázání základního a zájmového vzdělávání, které účinně napomáhá bezproblémovému přechodu žáků z I. na II. stupeň školy a předcházení jejich školní neúspěšnosti.

Podpora profesního rozvoje pedagogů v rámci jejich dalšího vzdělávání je plánovitě zaměřená (např. gramotnosti, cizí jazyky a informační a komunikační technologie). Daří se účelně podporovat pedagogickou spolupráci mezi vyučujícími (např. předávání znalostí získaných na akcích dalšího vzdělávání). Přínosné je zavedení praxe vzájemných hospitací a metoda výuky CLILL (např. při podpoře soustředění žáků, vytváření správných pracovních návyků a rozvoji jazykové gramotnosti).

Škole se daří částečně eliminovat nevýhodu nevelkých společných prostor a důsledně organizuje relaxační činnosti žáků o přestávkách. V době příznivého počasí žáci například využívají vhodně upravených venkovních prostor u obou budov školy. Zájmové vzdělávání má pro činnost vlastní prostory vybavené vhodným nábytkem a materiálem.

Rezervy byly shledány v oblasti podpory výuky prostřednictvím prostředků informačních a komunikačních technologií, zejména při využívání výukových programů v počítačových učebnách v předmětech mimo oblast informačních a komunikačních technologií. Pro tento způsob práce nejsou vytvořeny optimální technické a organizační podmínky a v době inspekční činnosti nebyla uvedená forma výuky uplatněna.

Přenos informací je dobře zajištěn prostřednictvím osobního kontaktu s vedením školy a efektivním systémem pravidelných porad. Komunikace mezi školou a zákonnými zástupci

žáků je účelná a funkční (např. konzultační rodičovské schůzky, hodiny pedagogů, elektronická žákovská knížka, školní diář a individuální setkání).

Spolupráce se zřizovatelem a místními subjekty je velmi dobrá. Promyšleně jsou realizovány akce pro doplnění vzdělávací nabídky (např. dny otevřených dveří, školní akademie, setkávání s důchodci, spolupráce se školami, vítání občánků a školní ples). Dlouhodobě a velmi úspěšně funguje dětský folklórní soubor Škubánek, který šíří na umělecké scéně dobré jméno školy na republikové i mezinárodní úrovni.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitované hodiny (kromě ojedinělých případů) probíhaly v příjemné edukační atmosféře. V úvodu hodin učitelky žáky většinou efektivně motivovaly. Vyučující vhodně volili široké spektrum výchovně vzdělávací práce, žáci se aktivně zapojovali do činností. Se zájmem řešili problémové úkoly, které se vyznačovaly i prvky bádání. V případě potřeby se neobávali požádat o pomoc. Jejich správné pracovní návyky byly vyučujícími účelně upevňovány.

V převážné části z hospitovaných hodin byly vhodně zařazeny činnosti žáků vedoucí ke vzájemné kooperaci (dvojice, skupiny). Pozorovány byly i prvky projektové výuky. V části z hospitovaných hodin bylo účelně pracováno s chybou, žáci dostávali zpětnou vazbu o příčinách chyb od vyučujících a výjimečně i od spolužáků. Vyučující podporovali výkony žáků poskytováním zpětné vazby a vyjadřováním důvěry v úspěšné zvládnutí učiva. Rozvíjeny byly, vedle znalostí a dovedností, také postoje žáků a jejich sebepojetí.

K velmi výraznému soustředění žáků přispívalo důsledné uplatňované používání pochval a povzbuzení s motivačním efektem, v případě mladších žáků i promyšleně zařazované relaxační činnosti.

Ve většině z hospitovaných hodin nebylo zjištěno uplatnění obsahově diferencovaného zadání určené jednotlivcům nebo skupinám. Sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení žáků bylo využito pouze v malé části z hospitovaných hodin. Občas byla zaznamenána jen průměrná efektivita práce při opakování. Chybělo zařazení sebekontroly nebo vzájemné kontroly podle předem připravené předlohy.

V naprosté většině hospitovaných hodin vyučující organizovali práci s důsledným ohledem na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Jejich přínosná podpora byla realizována především delší dobou na zpracování úkolů a účelnou podporou ze strany asistentky pedagoga. Zasluhou účinné spolupráce vyučujících s asistentkami pedagoga byli tito žáci podle svých možností vhodně a cíleně zapojováni do připravených aktivit.

V hospitovaných hodinách třídy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona třídní učitelka ve spolupráci s asistentkou pedagoga a za využití pestrých a zajímavých forem práce úspěšně vedla všechny žáky ke splnění stanovených cílů.

Environmentální výchova je školou teoreticky realizována v rámci výuky přírodovědných předmětů. Prakticky ji škola podporuje efektivním tříděním odpadů ve třídách, postupným přechodem na ekologicky šetrnější spotřebiče a činností žáků na školní zahradě.

Zájmové vzdělávání nabídkou aktivit vhodně navazuje na základní vzdělávání. Potřeby účastníků byly účelně respektovány, využita byla i možnost domácí přípravy na vyučování. Nenásilně a vhodně byla začleněna i environmentální výchova. K činnostem jsou žáci vhodně motivováni a vedeni ke vzájemné kooperaci a porozumění.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Základní škola průběžně sleduje a analyzuje výsledky vzdělání z pohledu jednotlivců i tříd. Interní hodnocení výsledků vzdělávání vychází z průběžné klasifikace a z jednotných srovnávacích testů, zadávaných pravidelně zejména v předmětech český jazyk a matematika. Výsledky jsou analyzovány a škola realizuje opatření ke zlepšení. Žáky jsou nedostatečně využívána kritéria stanovená pro sebehodnocení, která jim umožňují identifikovat svoje silné a slabé stránky.

Výsledky žáků, skupin i tříd jsou detailně probírány na jednáních pedagogické rady a částečně i na jednáních metodických orgánů, kde jsou přijímána konkrétní opatření (např. skupinové a individuální doučování, pedagogické intervence, úpravy ŠVP, zaměření další vzdělávání vyučujících k využití efektivnějších metod výuky).

Externí hodnocení, která se konala od poslední inspekční činnosti, ukázala na slabé výsledky v českém jazyce, anglickém jazyce, hudební výchově a čtenářské gramotnosti. Škola na základě těchto srovnání provedla řadu opatření (např. posílila hodinovou dotaci výuky anglického jazyka, angažovala rodilého mluvčího, zřídila třídu s posílenou výukou anglického jazyka, změnila metody výuky směrem k vyšší aktivitě žáků, zaměřila vzdělávání učitelů na čtenářskou a matematickou gramotnost a na výuku cizích jazyků).

Škola účelně spolupracuje s poradenskými zařízeními, zákonnými zástupci žáků a promyšleně využívá činnosti asistentek. Pro zkvalitnění vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami byla ve škole zřízena samostatná třída. V nutných případech spolupracuje škola i s orgány sociální a právní ochrany dítěte. Uvedená opatření přinesla dílčí zlepšení vzdělávacích výsledků žáků. Zvýšil se počet žáků přijatých na maturitní obory vzdělání, žáci se úspěšně zúčastnili různých soutěží a olympiád a také společenských a kulturních akcí ve městě. Účinná prevence, příznivá atmosféra ve škole a úspěšná komunikace se zákonnými zástupci se odrazila v nízkém počtu neprospívajících žáků, kázeňských opatření a neomluvených hodin. O všech opatřeních přijatých školou jsou neprodleně informováni zákonní zástupci, kteří ve většině případů spolupracují při snaze školy o zlepšení výsledků žáků.

Školní poradenské pracoviště je tvořeno výchovnou poradkyní, která současně vykonává funkci metodika prevence, a speciální pedagožkou. Obě pedagožky účinně spolupracují navzájem, s třídními učiteli a dalšími vyučujícími při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (v době inspekční činnosti jich bylo 63, což činí 22 % z celkového počtu žáků). Pozitivně se projevilo systematické metodické vedení asistentek pedagoga výchovnou poradkyní. Vedle jednotlivých konzultací nad konkrétními problémy probíhají i pravidelné společné porady. Na této činnosti se podílí i speciální pedagožka a koordinuje ji ředitelka školy. Výsledkem tohoto způsobu práce je efektivní spolupráce asistentek pedagoga s vyučujícími ve třídách, která byla zaznamenána ve všech navštívených hodinách. Speciální pedagožka úspěšně působí také v oblasti logopedické prevence.

Vedle úspěšného plnění úkolů v oblasti prevence rizikových jevů se školní poradenské pracoviště věnuje i řešení konkrétních problémů. Spíše než schránka důvěry, která je také zřízena, se osvědčilo důsledné budování atmosféry vzájemné důvěry. Žáci se neobávají svěřit pedagogům, ti jsou poučeni, jak v konkrétních případech postupovat. Méně závažné případy (například v oblasti vztahů mezi spolužáky) se škole daří úspěšně řešit.

Výsledky práce zájmového vzdělávání jsou účelně a ve velkém rozsahu prezentovány v areálu školy. Těsná spolupráce se školou pozitivně přispívá k výchovnému působení a rozvoji vztahů mezi žáky a efektivnímu předcházení školní neúspěšnosti při přechodu z I. na II. stupeň základní školy a jejich rizikovému chování.

Závěry

Vývoj školy

- Zlepšení materiálních podmínek se pozitivně promítá do kvality školních činností.
- Vytvoření samostatné třídy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Škola podporuje oblast environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty.
- Zajištění rodilého mluvčího pro výuku anglického jazyka.

Silné stránky

- Účelný styl řízení je funkční a pozitivně se projevuje ve vzájemné kooperaci všech aktérů.
- Systematické vedení asistentů pedagoga se příznivě projevuje v účinné spolupráci s vyučujícími v hodinách.
- Provázanost spolupráce I. a II. stupně základní školy účinně napomáhá adaptaci žáků na školní prostředí a předcházení školní neúspěšnosti.
- Široké spektrum školních a mimoškolních aktivit účelně a systematicky podporuje rozvoj kompetencí, nadání a specifických zájmů žáků.
- Dlouholetá a úspěšná činnost folklórního souboru Škubánek, který vhodně reprezentuje školu na republikové i mezinárodní úrovni.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nižší účinnost podpory výuky prostřednictvím počítačů v předmětech mimo oblast informačních a komunikačních technologií.
- V části z hospitovaných hodin nebyla dostatečně uplatněna možnost diferenciaci výuky vzhledem ke schopnostem žáků a vytvořeny příležitosti pro jejich sebehodnocení a vzájemné hodnocení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Vytvořit materiální a organizační podmínky pro podporu výuky prostřednictvím počítačů v předmětech mimo oblast informačních a komunikačních technologií.
- Důsledněji vytvářet možnosti uplatňování diferenciaci výuky vzhledem ke schopnostem žáků a příležitosti pro jejich sebehodnocení a vzájemné hodnocení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní škola pro život, platnost dokumentu od 28. 8. 2019
2. Školní vzdělávací program pro školní družinu Učíme se hrou, platnost od 1. 9. 2019
3. Školní vzdělávací program pro školní klub Všichni jsme kamarádi, platnost od 1. 9. 2019
4. Školní řád, ze dne 28. 8. 2019
5. Řád školní družiny, platný od 1. 9. 2019
6. Řád školního klubu, platný od 1. 9. 2019
7. Elektronické třídní knihy (seznámení žáků s řády školy 2. 9. 2019 a 3. 9. 2019)
8. Plán kontrolní činnosti pro školní rok 2019/2020
9. Hospitační záznamy pro školní rok 2019/2020
10. Rozvrhy žáků a učitelů pro školní rok 2019/2020
11. Rodičovské sdružení, ze dne 19. 11. 2019 (informování rodičů o řádech školy)
12. Zápis z jednání pedagogické rady za školní roky 2018/2019 a 2019/2020
13. Záznam o seznámení pracovníků školy s řády školy, ze dne 28. 8. 2019
14. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2017/2018 a 2018/2019
15. Plán práce, ze dne 28. 8. 2019
16. Koncepce rozvoje školy, ze dne 1. 9. 2018
17. Minimální preventivní program pro školní rok 2019/2020
18. Krizový plán řešení školního neúspěchu
19. Hospitační záznamy pro školní rok 2019/2020
20. Zápisní lístky školní družiny a školního klubu pro školní rok 2019/2020
21. Písemné záznamy z jednání předmětových komisí
22. Přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny pro školní rok 2019/2020
23. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami pro školní rok 2019/2020
24. Dokumentace k výchovnému poradenství pro školní rok 2019/2020
25. Plán dalšího vzdělávání učitelů pro školní rok 2019/2020

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Mgr. Milan Matějů, školní inspektor
vedoucí inspekčního týmu

Milan Matějů v. r.

Mgr. Stanislav Novotný, přizvaná osoba
specialista na II. stupeň základního vzdělávání

Stanislav Novotný v. r.

Mgr. Miroslav Pospíšil, školní inspektor

Miroslav Pospíšil v. r.

Bc. Dana Kuličková, kontrolní pracovnice

Dana Kuličková v. r.

V Jihlavě 14. 2. 2020

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

PhDr. Jana Myslivcová, ředitelka školy

Jana Myslivcová v. r.

Ve Světlé nad Sázavou 20. 2. 2020